

Bescherming van bejaarde bomen

Wereldbomen

Op zaterdag 17 oktober werd tijdens de Wereldboomdagen in Eindhoven de eerste Wereldboom van Nederland onthuld. Een boom met dit predicaat wordt actief beschermd door burgers die zich nauw verbonden voelen met zo'n oude reus. Van 17 tot 19 oktober stond het drie dagen bol van activiteiten die waren georganiseerd door de pas opgerichte Stichting Wereldboom. De zondag trok liefst meer dan 1.000 mensen richting Groendomein het Wasven.

HANS KALJEE, KPB

Boomverzorger geniet van zijn lunch, nadat enkele takken aan de buitenzijde van de kroon zijn verwijderd.

Foto Hans Kaljee

Waarom Wereldbomen?

Steden worden wereldwijd steeds populairder, met als gevolg dat mensen ernaartoe trekken. De verdichting van de stad neemt hierdoor toe en bomen komen in de knel. Oeroude bomen zijn in Nederland al schaars te noemen; de verwachting is dat stokoude bomen helemaal uit het stads- en dorpsbeeld verdwijnen als we niet nu ingrijpen. Een boom met het predicaat Wereldboom krijgt speciale aandacht en mag vele generaties overleven. De groeiplek wordt maximaal beschermd en werkzaamheden bij de boom die een negatieve invloed hebben, worden voorkomen of gecompenseerd. Stichting Wereldboom maakt zich sterk om de boom zo langdurig mogelijk te laten voortbestaan. Dat kan door speciale snoei of door groeiplaatsverbeterende maatregelen.

De Gevlekte Zuiderling

De plataan van 250 jaar oud in Groendomein het Wasven werd uitverkoren tot eerste Wereldboom van Nederland. Voor deze gelegenheid was de boom omgedoopt tot *De Gevlekte Zuiderling*. Op zaterdag werd de plataan gesnoeid door enkele boomverzorgers.

Aan de buitenzijde van de kroon verwijderden ze soms zeer forse, armdikke takken. Dit was nodig om de kans op het uitbreken van de zware takken te beperken. Oorspronkelijk stond de boom in de luwte van aangrenzende bomen, maar nu staat de boom vrij. De 'bankzittende' boomverzorgers waren sterk verdeeld of deze drastische ingreep wel nodig was. 'Lijkt een leuke discussie voor een

KPB-themadag', viel te horen. In de plataan waren bordjes in de takoksels opgehangen met het geschatte gewicht waarmee de tak door middel van snoei in de oksel aan de hoofdstam ontlast was. Zo kreeg je een idee van de enorme gewichtsreductie die je bereikt als je een relatief dunne tak aan de buitenzijde van de kroon verwijdert.

Gemeenschap

Een Wereldboom moet een middelpunt vormen voor de lokale bevolking. De groep mensen die zich verbonden voelt bij alles wat er met en rond de boom gebeurt, vormt een wereldboomgemeenschap. Deze groep neemt de bescherming van de groeiplek van de boom op zich. Om de betrokkenheid stevig te verankeren krijgt elke Wereldboom een 'personal' coach: een beschermheer of beschermvrouw. Deze wordt officieel beëdigd. Stichting Wereldboom stelt zich ten doel om uiteindelijk in elke gemeente in Nederland een Wereldboom te realiseren. De Stichting kan gemeenten adviseren welk maatregelen nodig zijn om een boom oeroud te laten worden. Ook brengt de Stichting de cultuurhistorie en de huidige betekenis van de boom en de plek in kaart. Dit wordt vastgelegd in een Wereldboomdocument.

In dit document is veel aandacht voor de potentie die een groeiplaats heeft om een boom een echte veteraan te laten worden. Plannen voor de verre toekomst dus, iets wat volgens Stichting Wereldboom de huidige boombeherende wereld nog mist. Cruciaal onderdeel is de beschermende functie van een gemeenschap in welke vorm dan ook. De Stichting Wereldboom, jong als zij is, kent al prachtige voorbeelden van gemeenschappen die in heel korte tijd ogenschijnlijk uit het niets zijn ontstaan en direct heel hecht zijn. Een imposante, tot de verbeelding sprekende boom vormt een krachtig gemeenschappelijk doel.

Recordpoging

Om de pers te prikkelen werd een recordpoging ondernomen om met zo veel mogelijk boomverzorgers in de oude plataan te klimmen. Een succesvolle actie; cameraploegen waren aanwezig om de 68 klimmers in beeld te brengen. Op de voorpagina enkele van de 68 klimmers in de boom.

Knop?

Uitsteeksels, knobbel of een afwijkende structuur van de bast. Meestal herkent een boomverzorger ze wel. Maar soms stuit je op een raadselachtig verschijnsel. Zo ook op deze foto.

Wat is dit voor een knop?

Vraag en foto: Hans Kaljee

Elke boomverzorger kent het wel, zo'n situatie waarbij je denkt: 'Wat is hier aan de hand?' In elke aflevering van Bomen wordt zo'n hersenkraker geplaatst. Het antwoord kun je vinden op de website van de KPB: www.kpb-isa.nl Heb je ook zo'n situatie bij de hand gehad, mail je foto met vraag en antwoord aan de redactie: vakblad@kpb-isa.nl